

האיצט

השבועי

השיעור נמסר בכל יום ראשון
בישיבת המקובלים "טהר שלום"
ומועבר דרך הלוויין והרדיו ועוד

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש	
6:45	7:03	7:06	7:04	כניסה:
8:01	8:04	8:04	8:02	יציאה:
8:42				ר"ת:

גליון מס' 20
**פרשת אחרי מות
התשפ"ד**

מעלת אייר, כח השתיקה ואחדות ישראל

מדוע נקרא חודש זיו • חודש אייר ותורת הנסתר • יום כיפור בספירת העומר? מצות כסוי הדם • כח השתיקה • התורה מטהרת ומקדשת • שלושת הקדושות • איסור אכילת דם ומשפט ביילים • "אתם קרויים אדם" • אחדות ישראל בימי הספירה • תלמידי רבי עקיבא הראשונים והשניים

העזרה של האבות הקדושים, שמתפללים על עם ישראל, ושומרים עלינו בתפילותיהם.

אמנם כתוב בספרים, שבימי ספירת העומר מידת הדין מתוחה, והתביעה היא גדולה, שבהם נפטרו 24 אלף תלמידי רבי עקיבא, בגזירה הנוראה. ולכן בימים באלה אנו זקוקים מאוד למידת החסד והרחמים. ולכן "אייר", הוא גם ראשי תיבות של המילים: "ה' ה' אל רחום", לרמוז ולהורות שבחודש זה אנו מבקשים רחמים גדולים מה' יתברך.

מידת הדין - לאויבי ישראל!

והקב"ה באמת עושה לנו בחודש אייר ארוכה ומרפא, וממתיק לנו את כל הדינים, כמו שידוע שאייר הוא ראשי תיבות: אני ה' רופאך. ולכן באמת חודש אייר הוא מסוגל לרפואה. וגם אייר עולה בגימטריא: "ארך", רומז ל"ארך אפיים ורב חסד". וגם "ארך" זה "ארך" - הכתר העליון שמוריד שפע וברכה וממתק את כל הדינים, וגם "ארך" מלשון ארוכה ומרפא. וגם אייר עולה בגימטריא "רויה", רומז לפסוק: "דשנת בשמן ראשי כוסי רויה, אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי". ובאמת בחודש זה, גילה הקב"ה את אהבתו העצומה לישראל, כי בחודש זה החל לרדת לישראל המן במדבר ואף קיבלו את בארה של מרים, ולכן "אייר" גם ראשי תיבות: "רוצה ה' את יראיו".

חודש אייר גם מסוגל לכלות אויבי ישראל שעליהם תהיה מידת הדין. כמו שהיה כאשר נכנסו לארץ ישראל עם יהושע, שבחודש ניסן חצו את הירדן, ונכנסו לארץ הקדושה, ובחודש אייר החלו ישראל להילחם ולכבוש את ארץ ישראל, ואויביהם נכנעו לפניהם ברגע, ולכן אומר רבי שמשון מאוסטרופולי שחודש אייר מסוגל וטוב לנצח בו את האויבים. וזה גם כן רמוז בראשי תיבות של "אייר" - אויבי ישובו יבושו רגע. הקב"ה יכלה כל האויבים מעם ישראל, במהרה בימינו.

מיהו חודש "זיו" ומדוע נקרא כך?

הנה זכינו לימים הקדושים של חג הפסח, "שבעת ימים מצות תאכלו", ביום הראשון התגלה עלינו האור הגדול של יציאת מצרים, וביום שביעי של פסח נתגלה עלינו האור הגדול של קריעת ים סוף ושירת הים, ש"ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי במראות הנבואה".

במוצאי יום טוב ראשון התחלנו בסיעתא דשמיא את המצוה הגדולה והקדושה - מצות ספירת העומר. ובינתיים אנחנו ממשיכים ומתקדמים ומתכוננים בימי העומר הקדושים, לקראת החתונה הגדולה - חג השבועות - יום קבלת התורה. ועכשיו בשבת הקרובה הבאה עלינו לטובה, יש לנו בעזרת ה' את פרשת "אחרי מות", שעוסקת הרבה בענייני סדר העבודה של יום הכיפורים. ויש לנו עוד דבר מיוחד השבת שהיא שבת מברכים של חודש אייר.

וביום י"ח לחודש אייר, יש לנו את היום הגדול והקדוש, יום ל"ג בעומר, יום ההילולא דרבי שמעון בר יוחאי, היום שרשב"י גילה בו סתרי תורה, וביום זה סיים הרשב"י לגלות את הזוהר הקדוש וכל סודות התורה, והוא סיום כל פנימיות התורה. ובעת שגילה רשב"י את סודות התורה, היה אור גדול ורוחניות שאין כמותם בעולם, ולכן יש בו שמחה גדולה מאוד.

ונתחיל לדבר על מעלת חודש אייר: חודש אייר נקרא בלשון הנביא: "חודש זיו", ויש בזה שני טעמים למה נקרא "זיו": לרבי אליעזר: משום שאחרי הפריחה של חודש ניסן, האילנות מלאים הדר וזיו. ולרבי יהושע: כי האבות - אברהם יצחק ויעקב, נולדו בניסן, ונמצא שחודש אייר הוא החודש הראשון מכל החודשים, שכבר בחידושו היו קיימים אבות העולם, ואבות העולם נקראים "זיו של עולם".

ובאמת, האבות רמוזים במילה: "אייר" ראשי תיבות אברהם יצחק יעקב רחל. כי בחודש זה, יש לנו את

מסוגל לתורת הנסתר

ידוע שיש יש "ב צירופי הוי"ה, כנגד י"ב חודשי השנה, ולכל חודש יש את הצירוף המתאים לו. והצירוף של חודש אייר יוצא מראשי תיבות של הפסוק: "יתהלל המתהלל השכל וידוע", דהיינו י"ה ואח"כ ה"ו.

והעניין בזה הוא, שהנה יש ארבע פרשיות בתפילין, [שהם ארבע הפרשיות שמוזכרת בהם מצות תפילין והן נכתבות בתפילין]. ועל פי הסוד, ארבע אותיות של הוי"ה, עומדות כנגד ארבע פרשיות של תפילין: י' - כנגד קדש לי כל בכור, ה' - כנגד והיה כי יביאך. ו' - כנגד שמע [עד ובשערך], ה' - כנגד והיה אם שמוע.

אבל סדר שתי הפרשיות האחרונות, משתנה בין רש"י לרבינו תם, שבתפילין של רש"י הסדר הוא "שמע" ואחר כך "והיה אם שמוע", אבל בתפילין של ר"ת הסדר הוא "והיה אם שמוע", ואחר כך "שמע". ונמצא שבתפילין של רש"י צירוף הוי"ה בתפילין הוא כסדרו: י"ה ואחר כך ו"ה. אבל בתפילין של ר"ת הסדר הוא י"ה ואחר כך ה"ו.

ונמצא שהצירוף של חודש אייר הוא י"ה ואחר כך ה"ו הוא כמו תפילין של רבינו תם. אבל הצירוף של חודש ניסן הוא: ישמחו השמים ותגל הארץ, י"ה ואחר כך ו"ה - כמו בתפילין של רש"י.

נמצא שבחודש ניסן שולט הצירוף שבתפילין של רש"י, ובחודש אייר שולט הצירוף שבתפילין של רבינו תם. וזה דבר גדול לדעת אותן, למה? כי ידוע על פי הסוד, שתפילין של רש"י הם בבניה, אבל תפילין של ר"ת הם בחכמה, ולכן מעלתם גדולה יותר ולכן לא מברכים עליהם. ואם כן גם חודש אייר מעלתו גדולה, כי הוא בחכמה, ואפשר להשיג בו סודות גדולים, וכמו שרשב"י גילה סודות התורה בחודש הזה.

ולכן כל אדם ישתדל מאוד בלמודו בחודש הזה, ובפרט בלימוד סודות התורה, כי עיקר שם "חכמה" נאמר על סודות התורה, וגם שבחודש זה חלה ההילולא דרשב"י בח"י באייר, שגילה בו רשב"י את סודות התורה. ואמר על לימוד הסוד: "ועל ידי זה יפקון מן גלותא ברחמי". ועל ידי הלימוד והשמחה [ובפרט בל"ג בעומר אצל ציון הרשב"י זיע"א] אפשר לפעול את כל הישועות וכמו שאמר רשב"י זיע"א: יכול אני לפטור את כל העולם ממידת הדין.

וכן ידוע שחודש זה נקרא "בל" לרמז על ל"ב נתיבות חכמה. וכן רבנו האר"י השקה את המהרח"ו מבארה של מרים שהתחיל במדבר בחודש אייר, ומכח זה נתגלו לו סודות התורה, וגילה לנו אותה.

הרמב"ן כותב שהימים שבין פסח לשבועות, הם ימים קדושים כמו "חול המועד" ארוך בין החגים, שיש להם מעלה מיוחדת וקדושים במעלתם, ולכן חזק חזק נשמור קדושתם ומעלתם.

יום הכיפורים חל בספירת העומר?

עכשיו נדבר על פרשת השבוע פרשת אחרי מות. בפרשת אחרי מות, התורה מפרטת היטב את כל עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים בבית המקדש לפרטי פרטים. ולכן זאת הפרשה שקוראים ביום הכיפורים. [וגם במנחה ביום כיפור קוראים פרשת אחרי מות - פרשת עריות שבסוף הפרשה].

בסוף מסכת יומא אומר רבי עקיבא על יום הכיפורים: "לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמיים". "מי" רומז לחמישים שערי קדושה שנקראים מ"י - גימטריא חמישים. אבל יש כנגד, חמישים שערי טומאה שנקראים טמ"א - גם כן גימטריא חמישים. כי הקל"י לקחה את האות י' של מ"י, וחלקה אותה לשתי אותיות ט'-א', והביאה אותם מימין ומשמאל האות מ' של מ"י וכך נהיה אותיות טמא.

ועכשיו שאנחנו נמצאים בתחילת הימים הקדושים של ספירת העומר. הימים האלו הם ימים שאנחנו נוטהים ומזדככים. והם גם כן חמישים יום [עם שבועות כמו שכתוב בספר חמישים יום], כנגד חמישים שערי בינה דקדושה, וכל יום על ידי האור הגדול של מצות העומר, יוצאים ממרגה אחת של טומאה, ונכנסים לעוד שער של קדושה, עד שביום החמישים - חג מתן תורה, נזכה בס"ד להכנס לשער הנ' של הקדושה.

וגם על ספירת העומר אפשר לומר: "לפני מי אתם מטהרים" שבימי העומר לפני שתגיעו ליום הגדול יום החמישים - מ"י, אז אתם מטהרים מדרגה אחרי מדרגה, שער אחרי שער, ומ"י שהיא הבינה, ביום החמישים, הוא מטהר אתכם. פלא פלאות.

שלושת הקדושות הכי הזקות

לכן בימים הללו אנחנו צריכים לבטל כח הטומאה, וזה על ידי תיקון המידות ולימוד התורה, ובעיקר בלימוד הזוהר הקדוש, שהוא מסוגל מאד מאד לטהר את האדם בפרט בימינו אנו. ולימוד התורה יותר יקר מעבודת כהן גדול לפני ולפנים כמו שכתוב 'יקרה היא מפנינים' ואומרת הגמרא (הוריות ג.) שהכונה היא שהתורה יותר יקרה אפילו מכהן הגדול שנכנס לפני ולפנים.

ובאמת כהן גדול ביום הכיפורים יש כאן צירוף של שלש קדושות: קדושת האדם - האדם הכי קדוש - כהן גדול. וקדושת המקום - הכי קדוש - בית המקדש. קדושת הזמן - היום הכי קדוש - יום כיפור. הקדושות האלו, הרי הן כמו "כור אטומי" של קדושה גדולה וחזקה. ובכל זאת התורה יותר יקרה מכל זה! אין טהרה כתורה, ואין קדושה כתורה. איך אומר התנא באבות (פ"מ"ב) כל העוסק בתורה הרי זה מתעלה. ולכן בעיקר בימים הללו, יאזור כל איש מתניו להרבות חילים לתורה, ואף מי שטרוד לפרנסתו ונזקק לצאת לפעול ולעבודתו, ירבה בקביעת עיתים לתורה חוק בל יעבור! ועל ידי זה יזכה להיטהר ולהתקדש 'בקדושתך העליונה', ויגיע מוכן ליום השמחה הגדולה, האור הגדול, יום קבלת התורה.

לפני פסח קראנו פרשת מצורע, הרב מהרח"ו אומר (אוצרות חיים) על הפסוק בפרשת מצורע "זאת תהיה תורת המצורע", למה לא כתוב זאת תהיה טהרת המצורע? אומר מהרח"ו: שאין תיקונו אלא על ידי עסק התורה, ולכן אמר זאת תהיה תורת המצורע, ולא אמר "טהרת" המצורע, או "משפט" המצורע. פלא פלאות.

מה התחדש בין שחרית למוסף?

יש דבר נפלא שאומר רבי יוסף חיים זוננפלד רבה של עיר הקודש ירושלים, שנבין מה זה לימוד תורה: אנחנו אומרים בקדושה בלשון: 'נקדישך ונעריצך כנועם שיח סוד שרפי קודש', מה הפירוש? אנחנו מקדישים כמו המלאכים, זאת אומרת אנחנו לא אותו דבר עם המלאכים, אלא רק עושים כמוהם, הם למעלה, ואנחנו כאן. נמצא שאנחנו והמלאכים זה שני דברים נפרדים, בסדר, אין בעיה.

אבל מה הבעיה? שבתפילת מוסף בשבת ובראש חודש ובחגים, אנחנו אומרים: "כתר יתנו לך ה' אלוקינו מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה", כאן במוסף, המלאכים ועם ישראל נותנים את הכתר ביחד. וצריך להבין למה בשחרית אנחנו רק כמו המלאכים, ובנפרד מהם, ואילו במוסף אנחנו ממליכים ביחד עם המלאכים, ומה נשתנה מוסף משחרית? מה קרה לבינתיים שנתעלינו כל כך לדרגה של מלאכים?

אלא אומר הרב זוננפלד, תפילת שחרית היא לפני קריאת התורה, ואנחנו לא בדרגת מלאכים, ואין ביכולתנו לקדש את שמו יתברך, אלא רק דומה וכמו שהמלאכים עושים בשמי מרום, אבל אנחנו כאן והם שמה, אבל מוסף זה אחרי קריאת התורה, והוא אחרי שיש לך תורה, שלמדת תורה, אתה כבר מקדש עם המלאכים ביחד, לכן כתר יתנו המלאכים יחד עם ישראל. לכן בימי העומר הללו כולנו נתחזק בלימוד התורה חזק חזק, לא להרפות! לא לעזוב את זה! זה מתקן זה מטהר את האדם ומזכך אותו, כמה זה נחוץ, לפני קבלת התורה! וימסור האדם עצמו חזק ללימוד התורה, ויסיח דעתו מכל עניני העולם הזה, על ידי הלימוד והחזרות יקנה אותה בקנין גמור ושלם, ובזה יזכה לכתרה של תורה.

וכן יעסוק האדם בספר "אבות", וכן בספר משלי. וכבר הבאנו מה שאומר רבי ישראל מסלנט, שבכל יום מימי העומר יקבל כל אחד על עצמו לעבוד על אחד מארבעים ושמונה דברים שהתורה נקנית בהם, וביום הארבעים ותשע יחזור על כולם. והכל כדי שיזדכך לקבלת התורה.

המזון של השרים

ויש לנו בפרשה את מצוות "כיסוי הדם": "וְאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְךָ אֲשֶׁר יָצוּד יָצִיד חַיָּה אוֹ עוֹף אַשֵּׁר יֵאָכֵל וְשִׁפָּף אֶת דָּמוֹ וְכִסְּהוּ בְּעֶפְרוֹ" - מייד אחרי ששוחטים חיה או עוף, מצוה לכסות את הדם בעפר. והמצוה הזו היא רק בחיה או עוף, אבל בהמה, למשל עגל או כבש, אין

בהם מצוות כסוי הדם, ועל שחיטת בהמה נאמר: "על הארץ תשפכנו כמים" - כמו שמים אינם צריכים כיסוי, כך גם דם שחיטת בהמה, אינו צריך כיסוי.

כיסוי הדם זה מצוה שהיא כמו חוק בלי טעם, אבל על פי הסוד, הענין הוא, שהדם הוא המזון של השדים, והכיסוי בעפר עניינו כדי שלא יתקבצו שם כוחות הטומאה.

הגמרא אומרת: "במה ששפך - יכסה". מה הכוונה? איך שוחטים? ברגל? לא! ביד! לכן גם יכסה ביד ולא ברגל. והענין בזה, כדי שלא יהיו מצוות בזויות עליו, ולכן צריך לכסות הדם בידו, שבזה מכבד את המצוה.

החיד"א אומר בפרשת השבוע, שככה צריך להקפיד לקיים כל מצוה שעושים, לעשות בצורה מכובדת אופן הראוי למצוות אלקינו יתברך שמו. וכן כותב שאדם ילבש את הבגדים הנאים ביותר כאשר עושה מצוה.

מתי מתפללים שנשתוק?

ושפך את דמו וכסהו בעפר - יש כאן רמז נפלא: מי ש"נשפך דמו" על ידי שביזוהו, הלבינו את פניו, "וכיסהו" - אם הוא שותק, מכסה על זה, מעביר על מידותיו. "בעפר" - מעלה עליו הכתוב כאילו הרגוהו ומתכפר לו, שנעשה כמו מת. ולכן, אפילו אם בחייו התחייב מיתה - מחול לו.

השתיקה זה משהו חזק מאוד. ולכן כאשר שומע בזיונו, ידום וישתוק, כמה כדאי לשתוק ולא לדבר, ככה מרויחים. וכמו שאמרו בגמרא בחולין (דף טז): אין העולם מתקיים אלא על מי ששותק בשעת מריבה, שנאמר: "תולה ארץ על בלימה". ברגע שאתה שותק, אתה מחזיק את כדור הארץ, מחזיק את כל העולם!

הגמרא בסנהדרין (דף ז) אומרת, שאדם ששותק בשעת מריבה חסך מעצמו מאה רעות שהיו עתידות לבוא עליו בגלל המריבה. והרמ"ק - רבי משה קורדובירו, אומר בספרו "תומר דבורה", כי זה הדרגה הגבוהה ביותר של תשובה, כי התשובה המעולה ביותר היא לשתוק. אומרים לך משהו לא נעים לאוזן? תתגבר ואל תגיב! וזה תשובה גדולה.

אנחנו אומרים שלש פעמים כל יום, בסוף תפילת עמידה: "אלוקי נצור לשוני מרע... ולמקללי נפשי תדום". אנחנו מבקשים מבורא עולם שנוכל לשתוק למי שמקלל אותנו. ואיך נגיע לזה? על ידי: "ונפשי כעפר לכל תהיה", נרגיש כמו עפר, נהיה בענוה. הרב חיד"א אומר, ענוה בגימטריא: 131, וגם שמו של הס"מ בגימטריא: 131. והדבר בא ללמד, שאם יש לך ענוה - מלאך המוות לא יכול להתעסק איתך! השתיקה היא ענף מענפי הענוה.

האשה נכנסה לחרר והודיעה ממראה עיניה

ומעשה שהיה באישה אחת, שפגעו בה וביזו אותה, ליד הרבה אנשים. היא חשבה לענות, אבל, היא שתקה והתגברה ולא הגיבה כלום. עברו כמה ימים, ביום

בשביל המצות, ומייד עצרו את בייליס, והביאו אותו למשפט, וזה היה משפט שהתפרסם בכל העולם, קראו לזה: "משפט בייליס".

לביתיים כבר "מצאו" כמה עדים גויים להעיד נגד מנדל, אחד אומר שהוא ראה איך שמנדל התעלל בילד לפני כמה שבועות, והשני אומר שהוא ראה שמנדל נתן לו מכות... וכהנה וכהנה.. כעבור כמה ימים היו כל כך הרבה עדויות על מנדל בייליס שהוא לא חי מספיק שנים כדי להספיק את כל הסיפורים שסיפרו עליו...

בית המשפט הזמין פרקליט שיהיה סגור לטובת הנאשם, את מי הזמינו? את הרב של מוסקבה ושל רוסיה, קראו לו הרב יעקב מזא"ה [ראשי תיבות: מזרע אהרון הכהן, כי היה כהן]. המשפחה של מנדל בייליס, התאמצו הרבה כדי להוכיח שזה עלילה ולא היה ולא נברא, ושכרו כמה עורכי דין גדולים, חוץ מהרב של רוסיה. ושכרו עורך דין גדול בשם גרוזנברג, שהיה בידדות עם הרב יעקב מזאה, והרב מזאה מאוד עזר לעו"ד גרוזנברג עם הטענות.

דבר המשפט התפרסם בכל העולם היהודי, שחרד לגורלו של בייליס. ובכל מקום התפללו והשתדלו במה שיכלו להציל את בייליס מעלילת הדם. כי כשבייליס נעצר והועמד למשפט בקייב... כולם ידעו שגורל היהודים כולם אלו שברוסיה, ואף אלו שמחוצה לה, מוטל על כף המאזניים. כבר מהרגע שנעצר בייליס, היו מחאות ופוגרומים ביהודים בכל מקום. כולם ידעו שאם בייליס יצא חייב במשפט, ויתברר שהוא רצח את הנער לצורך המצות, יהודים רבים היו משלמים בנפשם על העלילה. גדולי הרבנים והחכמים בעם ישראל, אימצו את המוח כדי לחשוב איך לשכנע את השופטים שמדובר בעלילה שפלה.

הקטיגור האנטישמי קרא מתוך הגמרא כדי לשכנע את השופטים

התחיל המשפט, והקטגור מדבר, שידוע משנים קדמוניות, שיהודים לוקחים את הדם של הנוצרים בשביל המצות, וזה מנהג קבוע אצלם, לאכול מצות שנאפו עם דם נוצרי.

ואז נתנו לעורך דין היהודי של בייליס לדבר: והוא אמר: "כבוד השופטים, אני רוצה להגיד לכם דבר אחד, מי שלמד קצת את התורה היהודית, יודע שאסור לאכול דם, ואפילו אם יהודי אוכל תפוח ונוגס מדי חזק ויוצא לו קצת דם מהפה שלו על התפוח הוא כבר זורק את כל התפוח. יהודים מתרחקים מדם הרחק כמטווחי קשת, אין דם אצל יהודים, ובודאי שלא דם של גויים, ואם כך איך יכול להיות שיקחו דם בשביל המצות?!" עוד לפני שהעורך דין היהודי סיים לדבר, כבר קפץ הקטגור על רגליו, וצעק לו: "וכי זו שאלה בכלל?! יהודים יש להם שנאה כל כך גדולה לגויים, שהם בכלל לא רואים בעיה לאכול דם של גוי, הם מסוגלים לאכול נוצרי ממש אבר מן החי!" והקטיגור הביא הוכחה לדברים שלו: "כתוב אצלכם בגמרא אתם קרויים אדם ואין הגויים קרויים אדם,

שישי, בעת ההכנות לשבת, היא דיברה עם איזה חברה בטלפון, ותוך כדי השיחה היא הרגישה שזהו, היא כבר לא יכולה לשמור בסוד את מה שעשו לה לפני כמה ימים, והיא רצתה לספר לאותה חברה בטלפון, על מה שפגעו בה, ומה אמרו לה. והיא החליטה שאין ברירה והיא חייבת לספר לה. רגע אחד לפני שהיא התחילה לספר, היא נזכרת שהיא לומדת בספרו של החפץ חיים, ונזכרה מה שלמדה על המעלה של השתיקה, וכמה חמור עוון לשון הרע, ולכן החליטה בהחלטה חזקה, גם עכשיו להתגבר בכל הכח ולשתוק. וככה באמת היא סיימה את הטלפון עם החברה שלה, בלי לספר לה כלום על אותו ענין.

האשה חזרה להכנות לשבת, ופתאום היא שמה לב שהילד שלה, תינוק בן שנתיים, לא נמצא לידה, היא לא שומעת אותו, הוא כנראה משחק בחדר, טוב, הלכה אל החדר, והיא פשוט הזדעזעה ממה שהיא רואה: התינוק יושב על הריצפה, עם סכין גדולה וחדה שנמצאת לו בתוך הפה, משחק עם זה. ואיזה סכין זאת היתה? לא מזמן הם באמת קנו סכינים מאוד חדים למטבח, [והסכין שהיא חדשה היא עוד יותר חדה], והניחו אותם במקום גבוה, אבל כנראה אחד הסכינים נפל, והתינוק כנראה ראה איזה משחק יפה, והנה הוא בתוך הפה של התינוק!

האשה הבינה שכלתה אליה הרעה, הרי בודאי כבר הסכין פגע בתוך הפה, אבל יותר גרוע, מה היא עושה עכשיו? הרי אם היא תנסה לקחת לו את ה"משחק", הוא יתנגד ויפצע, מצד שני, היא לא יכולה להשאיר את זה אצלו.

תוך כדי המחשבות מה לעשות, פתאום התינוק מוציא את הסכין מהפה בעדינות רבה, כאילו הוא אדם מבוגר, מגיש לה את הסכין ומסמן לה בחיך: "קחי, זה שלך". היא לוקחת לו את הסכין ופותחת את פיו - לא היה שום חתך, אין אף טיפת דם. פשוט נס גלוי! אותה אשה ספרה שהמחשבה הראשונה שעלתה לה אחרי הנס הגדול: 'מקודם שמרתי על הפה שלי, ועכשיו ה' יתברך שמר על הפה של הבן שלי!'

המעשה שהתחיל את משפט בייליס

בפרשת השבוע יש גם את האיסור לאכול דם: וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יֹאכַל כָּל דָּם וְנָתַתִּי פָּנָי בְּנַפְשׁ הָאֲכָלֹת אֶת הַדָּם וְהִכְרַתִּי אֶתְּךָ מִקִּרְבִּי עִמָּה. עַל כֵּן אֶמְרָתִי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא תֹאכַל דָּם וְהִגַּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם לֹא יֹאכַל דָּם.

מעשה ידוע שהיה בעיר קייב שהיתה אז חלק מרוסיה, בשנת תר"ע [לפני 113 שנה], היה מפעל גדול, מפעל של לבנים, ומצאו שם גופה של ילד גוי שנהרג שם, בחצר של המפעל. הכומר שמע מזה, והוא מיד הכריז שבוודאי היהודי מהמפעל, יהודי בשם מענדיל בייליס, הוא זה שהרג את הילד בשביל שהיה צריך דם לאפיית מצות. הוא אומר: היהודים תמיד שונאים אותנו, והוא הרג את הילד

יהודים נקראים אדם, אבל הגויים הם לא בני אדם. אז אני שואל אותך, אם אפשר לקחת מיליוני אנשים להגיד עליהם שהם לא בני אדם, אז אין שאלה איך לוקחים את הדם שלהם".

הרב של מוסקבה בשיעור גמרא בפני בית המשפט

הסנגור יכל לענות שליהודים אסור גם דם של בהמות, אבל הוא ענה בצורה אחרת: "אני לא יודע גמרא, אני רק יודע שליהודים אסור לאכול דם, אבל אם אתה רוצה להבין גמרא, יש כאן את את הרב מזאה, והוא יענה על השאלה". השופטים אמרו: "טוב, יעלה ויבוא הרב ויגיד לנו את הגמרא".

הרב מזאה, ראה שהקטגור הזה הוא אחד שכועס, וכל הזמן הוא נכנס באמצע הדיבורים ולא יתן לו לדבר מילה... מה עשה? נעמד ואמר לקטגור: "אני מתפעל מהידיעה שלך בתורה שלנו, אבל תקשיב עד הסוף, כי כתוב אצלנו שמי שקוטע באמצע הדיבורים של מישהו אחר הוא טיפש..."

ואז התחיל הרב לשטוח את תשובתו: "אני רואה שאתה מלומד, תלמיד חכם... אני רוצה לשאול אותך שאלה קטנה, הרבה פעמים כתוב בגמרא, שאם כתוב בתורה 'איש איש' הכוונה לרבות את הנכרי. אתה רואה שגוי כן נחשב בן אדם, מה אתה אומר?"

הקטיגור השתק מעט ושוב צעק: "אני לא יודע את הדיוקים שלך, אני יודע שאתם אומרים שרק אתם קרויים אדם!" והרב המשיך: "טוב, אני יסביר לך, ולשופטים: יש רק עם אחד בעולם, שאפילו אם יהיה אלף או עשרת אלפים מהם, עדיין הם יהיו כמו אחד, וזה עם ישראל. אתם קרויים אדם, אתם כולכם נקראים אדם אחד, אבל הגויים הרבים לא נחשבים כמו אדם אחד אלא כמו הרבה אנשים.

והרב המשיך את דבריו: אמנם בהרבה מקומות בתורה, כאשר כתוב "איש" הכוונה גם לגויים, אבל זהו דוקא לגבי המילה "איש" ולא לגבי המילה "אדם", מדוע? כי בלשון הקודש את המילה "איש" אפשר לומר בלשון רבים: "אנשים", את המילה "אדם", איך אומרים בלשון רבים?

בשלב זה, הקטיגור, שידע קצת לשון הקודש, התערב באמצע דברי הרב וניסה את מזלו: אדם בלשון רבים זה "אדמים", "אדומים"... והרב חייך והשיב: אין מילים כאלה בלשון הקודש, כי את המילה אדם אי אפשר לומר בלשון רבים! ולכן רק עם ישראל נקרא "אדם" כי עם ישראל כולו למרות שהם מפוזרים בכל העולם, הם מאוחדים בלב ובנפש. אבל אומות העולם הם כל אחד לעצמו.

המכתב של מהר"ם מלובלין

הקטיגור לא התייאש: "אתה ממציא פירושים, תוכיח שאתה דובר אמת שזה הכוונה בגמרא". והרב המשיך בדבריו: אני רוצה לשאול אותך שאלה נוספת, אם המשפט הזה לא היה נגד יהודי, אלא היה נגד גוי, האם היית חולם

שכל הגויים היו עומדים על הרגלים להתעניין מה קרה לאותו גוי במשפט, וכי זה בכלל היה מופיע בעיתון? והרב ממשיך: תראו ומה קורה עכשיו במשפט בייליס:

כל העולם היהודי רועש וגועש, וכל הבתי כנסיות בכל העולם כולם מתפללים על יהודי בשם מנדל בייליס, שהם בכלל לא מכירים, וכולם מתערבים ומנסים לעזור לנידון, הנה יש לך יהודי פשוט, יש לך מושג כמה תהילים כבר התפללו עליו? איפה שיש רק יהודים בעולם כששמעו שיש יהודי במשפט ניסו לעזור בשתדלנות ועסקנות, אתה קולט מה קורה? וכי יש אומה שניתן לומר עליה שהם אחד? אם ככה זה הכוונה: אתם קרויים אדם אחד, ואומות העולם אינם קרויים אדם אחד אלא אנשים נפרדים!". ובאמת אחרי כמה דיונים, בייליס זכה במשפט לשמחת כל היהודים ברוסיה בכל העולם.

כאשר שאלו את הרב מהיכן היה לו את הרעיון הזה הוא אמר שהוא קבל מכתב בדואר, מרב צעיר מהעיר גלינה, שמו של אותו רב היה הרב מאיר שפירא, רב צעיר בן 25 שאחר כך התפרסם כאשר היה הרב של לובלין וראש ישיבת חכמי לובלין, ומייסד הדף היומי. במכתב היה כתוב את הפירוש הזה של אתם קרויים אדם. פלא פלאות.

ככה מנצחים במלחמה!

עכשיו אנחנו ימי ספירת העומר, הימים האלה עד ל"ג בעומר, הם ימי אבל, כמו שאומרת הגמרא ביבמות (דף סב) "שנים עשר אלף זוגות תלמידים היו לו לרבי עקיבא מגבת ועד אנטיפרס, וכולן מתו בפרק אחד [בימי הספירה] מפני שלא נהגו כבוד זה לזה. 24 אלף תלמידי רבי עקיבא, נפטרו בימים הללו. למה נפטרו? כי לא נהגו כבוד זה בזה, ולכן צריך להשתדל מאוד בימים האלו באהבה ואחווה שלום ורעות, להיות באחדות. אתם יודעים מה שאומר המדרש על הפסוק: חָבוּר עֲצָבִים אפרים הנח לו (הושע ד, יז) - אם עם ישראל מחוברים ומאוגדים, אף הבורא יתברך מאריך אפו ומניח להם, ואפילו אם יוצאים למלחמה נוצחים, כמו שראינו בדורו של אחאב ואיזבל שכל כך חטאו והחטיאו את ישראל, ועם כל זה, הואיל ולא היה ביניהם לשון הרע ושנאה, היו מנצחים. ואילו אצל שאול במולכו אמר רב הונא כבן שנה שלא טעם טעם חטא, ובכל זאת הואיל והיו בדורו הולכי רכיל ומספרי לשון הרע - לא הצליח במלחמה. נמצינו למדים שאחדות בעם ישראל מהוה בטחון, נצחון וקיום. וכן שאמרנו: "אדם כי ימות באהל" - אתם קרויים אדם ואין אומות העולם קרויים אדם. עם ישראל כולו נחשב אדם אחד, אבל אומות העולם מפורדים זה מזה. וזה הסוד וזה הדרך לנצח במלחמות.

השיעור הראשון של רבי עקיבא בישיבה החדשה

הגמרא אומרת: שכאשר נפטרו תלמידי רבי עקיבא, היה העולם שמם מתורה, עד שבא רבי עקיבא אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם, ומי הם? רבי שמעון בר יוחאי,

אותם מאוד על אהבה ואחוה ושיהיו מאוחדים ביחד ויקיימו כולם הלכה למעשה את דברי רבי עקיבא שאמר, "ואהבת לרעך כמוך".

ורואים שתמיד היו רשב"י והחבריא באהבת נפש ואילת אהבים, ובכל עת שנפגשו יחד היו משוחחים בסתרי תורה מתוך אהבה נאמנה ואחדות הלב. ומובא בזוהר הקדוש, שכאשר היו באים החברים לפני רבי שמעון, היה אומר להם בואו בנים קדושים, בואו אהובי המלך, בואו אהובי, בואו האוהבים אלו את אלו.

ועוד מובא שם בזוהר, שרבי אבא אמר, שכל אותם החברים שאינם אוהבים אלה את אלה מסתלקים מן העולם קודם שמגיע זמנם, אבל בימיו של רשב"י שררה אהבה ביניהם, כי היה רבי שמעון אומר החברים שאינם אוהבים זה לזה גורמים לעצמם שלא לילך בדרך הישר וגם עושים פגם בתורה, כי התורה אהבה ואחוה ואמת יש בה.

וה' יתברך יזכנו עוד לדבר מענייני רבי שמעון בר יוחאי וקדושתו בעוד פחות מחודש, ביום ל"ג בעומר, ביום שבו מכריזים מן השמיים: "עולו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון" - זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות.

קחו עמכם דברים

ולכן צריך להתחזק מאד באהבת חברים ובפרט עתה בימי ספירת העומר. וידוע שבית המקדש נחרב בגלל שנאת חנם, ואמר על זה גדול אחד, שהוא יבנה באהבת חנם, יראו עינינו וישמח ליבנו אמן כן יהי רצון.

וכן להתחזק בלימוד התורה, כפי שאמרנו שהימים האלו הם ההכנה, לקראת השמחה הגדולה של חג השבועות - חג מתן תורה, כל יום יוצאים מטומאה ונכנסים לעוד שער של קדושה, והתורה היא מטהרת ומזככת את האדם הרבה הרבה. וגם דיברנו על חודש אייר שמסוגל מאוד לתורה ובפרט לתורת הנסתר. ועל הכח הגדול והעצום של השתיקה בשעת מריבה. ה' יזכנו להתחזק בזה הרבה.

ונברך את כל המאזינים לשיעורים דרך רדיו מורשת, ודרך הלווין, ודרך קול ברמה, ערוץ אלפיים, כל אלה שמשדרים את השיעור, וכל השומעים והמאזינים, והקוראים בעלון "האוצר השבועי", מלכא דעלמא יברך יתכון, יזכה יתכון, להיטהר ולהיכנס לחמישים שער קדושה, להיות באחדות כל הזמן, בבריאות ובשמחה, וכן יהי רצון ונאמר אמן.

רבי מאיר, ורבי יהודה, ורבי יוסי, ורבי אלעזר בן שמוע, והם העמידו תורה אותה שעה.

ובתלמוד ירושלמי נדרים מספר: שרבי עקיבא אמר לתלמידים שנשאר, "אל תהיו כמו התלמידים הראשונים אלא תקבלו עליכם מצוות "ואהבת לרעך כמוך", שזה כלל גדול בתורה", כי רבי עקיבא ידע את גודל ערכה של אהבת ואחדות ישראל.

בתרגום יונתן מתרגם: ואהבת לרעך כמוך: דמן את סני לך לא תעביד ליה - מה ששנאו עליך אל תעשה לחברך.

מורנו ראש הישיבה רבי יהודה צדקה לימד אותנו את פירוש הפסוק "ואהבת לרעך כמוך", שאם למשל, אדם עשיר מרחם על עני ונותן לו מתנות, וצדקה, אין זה מראה שהוא אוהב אותו, אלא מפני שהוא מרחם על העני, ומרחם גם כן על עצמו כי יודע שהוא מזכה אותו לעולם הבא, וכן אם האדם מכבד איזה אחד שהוא חשוב ממנו או עשיר ממנו אין זה מראה על אהבה.

אמנם האהבה האמיתית היא שהאדם יאהב חבר כזה שדומה לו בדרגה, לא מכובד ממנו ולא פחות ממנו. שלא משיג ממנו שום תועלת, ובכל זאת הוא אוהב אותו, זה גדר אהבה אמיתית וזה הוא כמוך - הדומה לך.

רבנו האר"י כותב שנכון לומר קודם התפילה "הריני מקבל עלי מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", ור' שניאור זלמן כותב, שמצות אהבת ישראל, היא שער הכניסה לעמוד לפני ה' יתברך, ולכיון בתפילתו לטובת ישראל. וכתב האריז"ל שצריך להזהר באהבת חברים, ובפרט אלו העוסקים בתורה ביחד, וידוע שהרש"ש זיע"א עשה כתב התקשרות עם החברים שהיו לומדים איתו החיד"א ורבי יעקב אלגזי זצ"ל ובנו רבי יו"ט אלגזי זצ"ל ושאר החברים וקיבלו כל אחד ואחד לעזור אחד לשני הן בחייו והן במותו.

רשב"י אמר: בואו בנים קדושים! בואו אהובי! בואי חברי! ובאמת רשב"י הקדוש בזוהר, קורא לתלמידיו "חברייא קדישא" כי קיבל מרבו את דבריו, וידע שזה התכלית, ולכן רצה להראות ולהשריש בלב תלמידיו שכולם חברים ואוהבים בלב ובנפש אחד את השני, ולכן כתוב באידרא שרשב"י אמר לחברים "אנן בחביבותא תליא מילתא".

רשב"י ראה שסיבת הסתלקותם של עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא, היא כי לא נהגו כבוד זה בזה, ולכן כאשר נתעלה מאוד, והיו לו תלמידים קדושים הזהיר

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תקף באותה שעה, והייתה נימרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)